

DÔVODOVÁ SPRÁVA

A. Všeobecná časť

Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 488/2013 Z. z. o diaľničnej známke a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 474/2013 Z. z. o výbere mýta za užívanie vymedzených úsekov pozemných komunikácií a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „návrh zákona“) predkladá Ministerstvo dopravy Slovenskej republiky na základe bodu B.5. uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 609/2022.

Účelom návrhu zákona je čiastočná transpozícia smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/362 z 24. februára 2022, ktorou sa menia smernice 1999/62/ES, 1999/37/ES a (EÚ) 2019/520, pokiaľ ide o poplatky za používanie určitej dopravnej infraštruktúry vozidlami (Ú. v. EÚ L 69, 4. 3. 2022) (ďalej len „smernica (EÚ) 2022/362“). Cieľom návrhu zákona je zaviesť možnosť úhrady jednodňovej diaľničnej známky, ako aj vykonať legislatívno-technické úpravy v zákone č. 474/2013 Z. z. o výbere mýta za užívanie vymedzených úsekov pozemných komunikácií a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 474/2013 Z. z.“).

Návrh zákona má vplyvy na rozpočet verejnej správy, ako aj vplyvy na podnikateľské prostredie, nemá sociálne vplyvy, ani vplyvy na životné prostredie, ani vplyvy na informatizáciu spoločnosti, ani vplyvy na služby verejnej správy pre občana, ani vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu.

Návrh zákona je v súlade s Ústavou SR, ústavnými zákonmi SR a nálezmi Ústavného súdu SR, platným právnym poriadkom SR, medzinárodnými zmluvami a inými medzinárodnými dokumentmi, ktorými je Slovenská republika viazaná, ako aj s právom Európskej únie.

B. Osobitná časť

K čl. I

K čl. I bodu 1

Legislatívno–technická úprava.

K čl. I bodom 2 a 4

Navrhuje sa úprava § 2 a 3 zákona č. 488/2013 Z. z. o diaľničnej známke a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 488/2013 Z. z.“) v nadväznosti na zavedenie diaľničnej známky s jednodňovou platnosťou. Smernica (EÚ) 2022/362 v článku 7a ods. 2 ustanovuje, že ak sa užívateľské poplatky uplatňujú na ťažké úžitkové vozidlá, malo by sa použitie infraštruktúry umožniť aspoň na tieto obdobia: deň, týždeň, mesiac a rok. Súčasne podľa čl. 7a ods. 3 sa vyžaduje, že ak sa užívateľské poplatky uplatňujú na osobné vozidlá, malo by sa použitie infraštruktúry umožniť aspoň na tieto obdobia: deň, týždeň alebo 10 dní alebo obe obdobia, mesiac alebo dva mesiace alebo obe obdobia a rok. Je preto v súlade s požiadavkami smernice (EÚ) 2022/362 rozšíriť právnu úpravu doby platnosti diaľničnej známky aj o diaľničnú známku s jednodňovou platnosťou, pričom jej platnosť sa končí s koncom dňa určenom pri jej úhrade užívateľom vymedzených úsekov ciest. Zároveň dochádza k zrušeniu možnosti úhrady na kalendárny rok, keďže tento druh diaľničnej známky už nemá popri 365-dňovej diaľničnej známke svoje opodstatnenie. Rovnako dochádza k precizovaniu pravidiel úhrady diaľničnej známky, a to tak, že deň určený užívateľom vymedzených úsekov ciest je prvým dňom platnosti diaľničnej známky. Ak ide o diaľničnú známku s 1-dňovou platnosťou, je to zároveň jediný deň platnosti diaľničnej známky, pričom tento deň nemusí byť určený ako deň, v ktorom došlo k úhrade diaľničnej známky. Užívateľom vymedzených úsekov ciest je prevádzkovateľ vozidla alebo vodič vozidla.

K čl. I bodu 3

S účinnosťou od 1. januára 2023 došlo k zmene názvu príslušného ministerstva na Ministerstvo dopravy SR, čo sa premieta aj do návrhu zákona.

K čl. I bodu 5

V novom znení odseku 4 sa navrhuje nová právna úprava, ktorá v súčasnosti v zákone č. 488/2013 Z. z. nie je, ale ktorá je potrebná v záujme stanovenia jasných pravidiel pre zodpovednosť za správnosť a úplnosť údajov vkladaných do elektronického systému podľa § 5 ods. 1 zákona č. 488/2013 Z. z. Nie je možné vylúčiť, že takého údaje, aj keď sú jednoduché, nebudú vložené úplne alebo správne. V návrhu zákona sa ustanovuje, že za toto nesie zodpovednosť vodič vozidla, vodič jazdnej súpravy alebo prevádzkovateľ vozidla ako osoby, ktoré príslušné zákonom ustanovené údaje do elektronického systému vkladajú.

K čl. I bodu 6

Ide o legislatívno-technické ustanovenie v súvislosti so zrušením ročnej diaľničnej známky.

K čl. I bodu 7

Ide o doplnenie prechodného ustanovenia k platnosti ročnej diaľničnej známky uhradenej na rok 2024.

K čl. I bodu 8

Doplnenie smernice (EÚ) 2022/362 do zoznamu preberaných právnych aktov EÚ.

K čl. II

K čl. II bodu 1

Podľa § 7 ods. 1 zákona č. 474/2013 Z. z. vzniká právo užívať vymedzené úseky ciest s elektronickým výberom mýta prevádzkovateľovi vozidla na základe zmluvy o užívaní vymedzených úsekov ciest, ktorú uzatvára so správcom výberu mýta alebo poskytovateľom Európskej služby elektronického výberu mýta (ďalej len ako "EETS"). V § 7 ods. 3 zákona č. 474/2013 Z. z. je povinnosť zverejniť na svojom webovom sídle všeobecné obchodné podmienky, cenník a zoznam údajov a dokladov, ktoré je potrebné predložiť na účely uzavretia zmluvy o užívaní vymedzených úsekov ciest uložená správcovi výberu mýta a poskytovateľovi EETS alternatívne, pričom ale ide o dva odlišné subjekty, z ktorých má túto povinnosť každý a splnenie tejto povinnosti jedným z nich nenahrádza splnenie tejto povinnosti tým druhým. Navrhuje sa preto nahradenie alternatívneho vyjadrenia splnenia povinnosti kumulatívnym vyjadrením, aby bolo zrejmé, že ide o povinnosť oboch.

K čl. II bodu 2

S účinnosťou od 1. januára 2023 došlo k zmene názvu príslušného ministerstva na Ministerstvo dopravy SR, čo sa premieta aj do návrhu zákona.

K čl. II bodu 3

V súlade s článkom 6 ods. 2 Smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/520 z 19. marca 2019 o interoperabilite elektronických cestných mýtnych systémov a uľahčení cezhraničnej výmeny informácií o neuhradenom cestnom mýte v Únii (prepracované znenie) (Ú. v. EÚ L 91, 29.3.2019) (ďalej len „smernica (EÚ) 2019/520“) sa navrhuje legislatívno-technické spresnenie § 12 ods. 13 zákona č. 474/2013 Z. z. v tom, že v prípade zmeny oblasti EETS alebo podstatnej zmeny elektronického mýtného systému musí poskytovateľ EETS postupom opätovného posúdenia zhody a vhodnosti v súlade s vykonávacím nariadením Komisie (EÚ) 2020/204 z 28. novembra 2019 o podrobných povinnostiach poskytovateľov EETS, minimálnom obsahu prehľadu o oblasti EETS, elektronických rozhraniach, požiadavkách na zložky interoperability a o zrušení rozhodnutia 2009/750/ES získať opätovnú akreditáciu.

K čl. II bodu 4

Gramatické úpravy.

K čl. II bodu 5

V súlade so smernicou (EÚ) 2019/520 sa ustanovujú obsahové kritéria odmeny pre poskytovateľa EETS.

K čl. II bodu 6

Ide o úpravu a spresnenie transpozičného opatrenia v súvislosti s čl. 2 smernice (EÚ) 2019/520, pokiaľ ide o prebratie pojmu „akreditácia“ do slovenského právneho poriadku.

K čl. II bodu 7

Ide o doplnenie transpozičného opatrenia spojeného s čl. 6 bodom 8 smernice (EÚ) 2019/520 v súvislosti so zabezpečením nediskriminačného zaobchádzania s poskytovateľmi EETS, výrobcami zložiek interoperability a notifikovanou osobou.

K čl. II bodu 8

Ide o úpravu transpozičného opatrenia v súvislosti s čl. 7 bodom 3 smernice (EÚ) 2019/520, pokiaľ ide o výpočet odmeny pre poskytovateľa EETS.

K čl. II bodom 9 až 12

Ustanoveniami sa odstraňuje zásadný aplikačný nedostatok ostatnej novely č. 474/2013 Z. z. spočívajúci v deformácii systému sankcionovania mýtnych deliktov. Ostatnou zmenou výšky pokuty za priestupok za neúhradu mýta došlo k nežiaducemu zásahu do systému peňažných trestov za opomenutie povinnosti úhrady mýta. Pokuta za priestupok vodiča sa udeľuje na mieste príslušníkom Policajného zboru SR a jej navrhovaná výška (1 050 eur) je v súlade s výškou pokuty udelennej za správny delikt prevádzkovateľa vozidla (1 050 eur), kde dôkazy sú získavané stacionárnymi elektronickými zariadeniami a pokuty sú následne udeľované formou rozkazov okresnými úradmi. Cieľom je teda dosiahnutie zosúladenia výšky pokuty udeľovanej priamo na mieste príslušníkom Policajného zboru za neúhradu mýta v blokovom konaní a výšky pokuty udeľovanej na základe dôkazu získaného automatickými prostriedkami za správny delikt neúhrady mýta v prípade, ak dôjde k včasnému uhradeniu pokuty do 15 dní od doručenia rozkazu o udelení pokuty za tento správny delikt. Navyše podľa súčasného znenia za priestupok neúhrady mýta spáchaný podľa § 27 ods. 1 zákona č. 474/2013 Z. z. nemožno v blokovom konaní sankciu podľa § 27 ods. 3 zákona č. 474/2013 Z. z. ani len udeliť, pretože ostatnou novelou došlo k terminologickej disproporcii spomínaných inštitútov zákona č. 474/2013 Z. z. (neúhrada mýta, nedoplatok mýta) a ustanovenie § 27 ods. 3 zákona č. 474/2013 Z. z. tak stratilo vo vzťahu k priestupku neúhrady mýta sankčnú povahu. Návrhom zákona sa odstraňuje neoprávnené zvýhodňovanie nedisciplinovaných prevádzkovateľov vozidiel a vodičov voči tým, ktorí si dôsledne plnia svoje zákonné povinnosti a súčasne sa posilňuje preventívna funkcia sankcií. Zároveň sa opätovne zavádza absorpčná zásada za spáchanie viacerých deliktov na jeden kalendárny deň a odstraňujú sa aplikačné problémy v rámci pokutovania mýtnych deliktov stanovením jednoznačného pravidla pre posudzovanie mýtnych deliktov z hľadiska ich časovej konkurencie. V súvislosti s navrhovanou úpravou je potrebné upraviť aj prechodné ustanovenie.

K čl. III

Ustanovuje sa účinnosť zákona 1. júla 2024.